

Weginsnijdingen

Bij het bouwen van auto- of treinverbindingen in de bergen worden vaak taluds en steilklanten gemaakt. Het daarbij blootgelegde verse gesteente bevat in het begin nog wel eens interessant materiaal. Uiteraard goed op het verkeer of de treinen letten. In sommige landen, o.a. België, rijden de treinen links, net als de

auto's in Engeland. Bij het geconcentreerd zoeken wil dat wel eens even vergeten worden.

Rivier- en beekinsnijdingen

Dit soort plekken wil wel fossielen opleveren in zachte gesteentes zoals klei en mergel. Zoeken na een regenbui geeft de meeste kans op succes.

Het museum van Hydrequent: *Maison du Marbre et de la Géologie* (Boulonnais, NW-Frankrijk)

door Dr. J. van Diggelen

Ieder jaar gaan zowel groepen als individuele amateurs naar de Boulonnais om in dit fraaie gebied naar fossielen te zoeken of van de prachtige natuur te genieten. Het maken van tochten langs de kust is helaas enigszins beperkt door de dagelijks terugkerende vloed en vaak werd de kostbare vakantietijd dan gebruikt voor een tocht naar het binnenland, waar in de omgeving van Marquise in een groot aantal groeven gesteente uit Devoon en Carboon geëxploiteerd wordt. Soms worden deze Paleozoïsche afzettingen bedekt door enkele meters dikke, zeer fossielrijke Juralagen. Helaas zijn de mogelijkheden om hier te zoeken tegenwoordig sterk verminderd. De grote groeven in de Paleozoïsche kalken zijn niet meer vrij toegankelijk, zoals enkele tientallen jaren geleden. Vernielingen en diefstal zijn hier helaas ook al te veel vorgekomen. Toch staan de directies nog altijd zeer welwillend tegenover alle belangstellenden in de geologie van deze streek. Daarom hebben ze ook ten volle meegewerkt aan de oprichting van een soort geologisch museum dat "Maison du Marbre et de la Géologie" is genoemd en dat in Hydrequent vlak bij Marquise, in de Avenue Henri Barbusse op nummer 71-bis, even voorbij de grote groeve van de Vallée Heureuse, is te vinden.

Vanaf Pasen tot oktober is het museum 's middags na 15 uur geopend (buiten de vakanties vaak alleen op zon- en feest-dagen). Het is geen groot museum, maar het is buitengewoon goed en overzichtelijk ingericht. Na de ingangshal, waar niet alleen leuke souvenirs te koop zijn, maar ook aardige literatuur van de streek, komen we in een ruimte die geheel gewijd is aan de hier in de groeven geëxploiteerde kalken, die "marbre" worden genoemd. Hoewel het geen marmer is wordt het materiaal toch in marmerachtige platen gezaagd (bijvoorbeeld in de groeve Napoléon) en voor schoorsteenmantels, fraaie vloeren in grote gebouwen en grafzerken gebruikt. Deze marbre bevat allerlei Carbonische fossielen, zoals foraminiferen, crinoiden, brachiopoden en sponzen. Alle kleuren fraai gepolijste marmerplaten zijn hier te zien met duidelijke aanwijzingen van hun fossielinhoud. Grote microscopen tonen de microfossielen en via zelf in te stellen diavertoningen kan men heel veel over het leven in de zee in het Onder-Carboon te zien krijgen. In andere groeven (zoals in die van de Vallée Heureuse vlak bij ons museum) worden de kalken in reusachtige trommels gemalen en voor wegverharding of, in nog fijnere toestand, als bouw materiaal verkocht.

In een volgend vertrek is een fraai diorama opgebouwd van de belangrijkste planten en dieren uit het Westfalien. In het Boven-Carboon was dit deel van de Boulonnais een tropisch moerasbos, evenals andere grote delen van Europa, zodat er later steenkoollagen ontstonden. Vervolgens komen we in een ruimte, waar fossielen uit Jura en Krijt worden getoond (helaas vrij onvolledig) en waar in een deel van de wand een soort Krijtklif is opgebouwd. Dit is wel interessant als men de kliffen aan de kust van de Grand-Blanc Nez kent. Duidelijk zijn diverse lagen aangegeven en bepaalde fossielen met behulp van verwijzingen en pijltjes zichtbaar.

Dan volgt er een projectiezaaltje voor ca 30 personen waar een twintig minuten durende diavoorstelling wordt gegeven door een aantal op elkaar ingestelde overvloeiende geluidsprojectoren, die op deze manier een indrukwekkende sensatie geven, mede door de passende muziek en de geluidseffecten van de manier waarop de marmer tegenwoordig in het veld wordt ontgonnen. We zien het voorbereidende werk, het aanbrengen van de springladingen, de oververdovende explosies, het in reusachtige brokken in zware vrachtwagens wegslepen van de steenbrokken, het fijnmalen of het zagen in etappes, op een manier die zo waarschijnlijk beter en duidelijker is dan een film.

Een zeer merkwaardige bijzonderheid van dit museum is de *Plesiosaurus* van Uzelot uit de Boven-Jura. Dit fossiel is op 10 juli 1991 tijdens wegwerkzaamheden aan de N 1 bij Uzelot gevonden. Alleen de schedel van deze dinosauriër was al 1,5 m lang. De plaats van de ontdekking is in het museum nagebouwd en hier worden zijn vondst, berging en preparatie duidelijk getoond. We zien de resten van het dier liggen en verwonderen er ons over hoe men uit deze botten toch zo'n reus kan reconstrueren. Voor iedere individuele of groepsexkursie naar de Boulonnais is dit mooie museum sterk aan te bevelen. Bij groepen krijgt men reductie op de toegangsprijs en kan men ook 's morgens worden rondgeleid. Natuurlijk dient men dan tevoren een afspraak te maken (tel. 21831910).

Een deel van La Maison du Marbre et de la Géologie